

9.

DEO OPTIMO MAX. UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda in Scholis Medicorum die Jovis duodecima
Januarii M. DCC. XL I.

M. RAYMUNDO-JACOB FINOT,
Doctore Medico, Præside.

An Bilis circulatio multiplex?

I.

ECUR viscus glandulosum colore rubro flavescens sub fusco
præditum, sub Diaphragmate, maximâ parte in Hypochondrio
dextro, parte minori in Epigastrio, Xiphoidem appendicem in-
ter & spinam dorsi possum, sinistroque vicinum Hypochondrio,
præcipuum secernendæ Bilis organum merito censes. Figura
situs, magnitudo, pondus, connexio sectionibus anatomicas fa-
tis innoteſcent: de iis ideo silendum. Paucis exponendæ partes que sanguinem
advehunt ad hepar, allatum revehunt, biliosum ejus laticem segregant, secre-
tum ad duodenum proripiunt. Arbor inversa, vera vena portarum effigies.
Hæc ex intestinis, ventriculo, liene prima nascentium radicum dicit incun-
bula. In hepatis cavâ superficie truncus exurgit, sinus vena portarum dictus.

A

2

Idem in ramos quinque sibolescit. Hi dividuntur in surculos mille per totum hepar disseminandos. Quā proportione numero crescunt, eādem mole decrescent. Sic extremos fines asecuti, oculos, licet armatos, propēmodum fallunt. Granulis pulpi tenuiori simillimis, contritu facillimis, totum ferē coalescit hepar. Hęc, ope Mycrocopii introspecta, villosos, insipiatosque follieū amulari videntur. Memorati quinque rami arteriosā gaudent inde. Ex omni ferē visceris hujusce glandulosi punc̄to, adeo exigua enascuntur peculiarium canaliculorum germina, ut oculorum aciem in ipso effugiant exortu. Ii canales exiguī venam portarum individuo tractu comitantur: eādem vestiuntur vaginā, sensimque, limulum vasculorum concursum, in majora recolliguntur vasa. Hęc denuo juncta in unum ductum, porum nempē hepaticum, sive biliarium coalescent. Ateria celiaca suppedit hepati ramum, surculis suis vel minimas ejusdem partes attingentem, allodiumque comitem venæ portasum. Venas cavae triplici ramo innumeris fabrefacto ramulculis congaudet hepar, aliisque præterea quām pluimis sese pariter in ejusdem venæ alveum exonerantibus. Ab hepatico plexu nervos habet. Inferiori hepatis superficie vesica fellis adhæret quadruplici tunica constans, Pyri figuram referens. Lymphaticis hepatis carere quis inficias iverit?

I.

DIVERSIS Auctoribus, diversa Bilis natura. In hāc definiendā. perpauci consentiunt. Qui circa hoc punc̄tū rectū aliquid propofuisse videntur, metu tamē definitionis non sunt asecuti. Ex iis, alii Bilem definitum humorē excrementitium naturalem, flavum, amarum, & vīcidū ex diversis molis sanguineaz partibus in glandulosā jecoris substantiā secretis constitutum, & postea in vasis felleis collectū, ut indē, per communem ductum Biliarium, ad duodenū deferatur: alii Bilem asserunt humorē excrementitium utilem, flavum, & amarum, sulphureis, salinī que conflantem partibus, per glandulosos hepatis acinulos ab ipso sanguine secretis, simulque mixtis ac præparatis, in Cystim felleam partim deponendum, partim ad duodenum, subministrante ductu hepatico, rectā progressū. Bilis partim recrementitus, partimque excrementitius humor. Hujus naturam curiosissū prosequendi, principia quibus conſtat evolvendi scrupulosūs, tibi sit animus; illa perpaucis talis fixi principiis ditata, sat insigni copiā terra grava, multo refusa sale volatili oleo, necnon phlegmate copioſe luxurians, innotescit. At te terrent Chymici labores. Nudos in Bilem oculos coniice, Huida ipsius indoles: sicciam hanc in ignem projice; inflammatu facillima. Undē in fluetum propensiō? A lymphā. Undē in ignem concipiendum aptitudō? A sulphure. Genus Bilia duplex. Hepatica tenuior, dilutior, colore minùs intenso prædicta, sapoteque propēmodum insipida. Cistica spissior, obscurior, amariorque. Prioris genius præsentibus seri tenuioribus particulis, posterioris verò iūdē fugatis debuit. Altera jugi stillicidio ex hepatico glandularum somite ad duodenum appellit. Altera verò nonnisi per vices, per compressā nimirūm replete ventre vesiculam, contractileme ejusdem vesicula elaterem in intestinum depluit. Non tandemmodo Bilem dixeris humorē, qui post hepatis contactū vel ductus biliferos perlungat, vel slabulat in ipfamē fellis vesiculā.

III.

SANITATEM à sanguinis humorumque motu circulati itē constituto ſpendere adeo notum est, ut nihil vulgarius. Quo & quanti, hoc laſo, morbi pullulent ignoras? Nonne præcipue ex hoc fonte omnes ferē mutationes, motus, ſecretiones, uno verbo funtiones oriuntur? Nonne etiam ex eo circulares aliorum humorum motus trahunt originem? Si itaque exiftat in sanguine

Bilis, eo circulum absolvente, illam eodem munere fungi necesse. Probat existentiam Bilis in sanguine Verheyenius. Officium, inquit, jecinoris est, medianibus suis glandulis, a massa sanguinis segregare humorum biliosum, cunque per proprios duellus excretorios allegare ad intestinum duodenum. Qui reperitur in lymphaticis jecorariis humor examini subjiciatur: colore, fortassisque etiam sapore, eum biliosus particulis esse gravidum patebit. Idem nonnunquam evincent color & sapor aquæ paracenthesi extractæ, in ascite ab hepatis lymphaticorum lassione obortæ. Sanguinem à liene ad hepar profluentem nonnihil amarescere experientia compertum est. Tota denique sanguinis supellex aliquando materia biliosa ultramodum saturatur, ejusque croceo colore inficiuntur linea, nec tamen amarescit: quod in arterici sanguine se observasse dicit, referente Verheyenio, Georgius Heintkius. Ergo Bilis etiam dicatur biliosus latex, singulas cum sanguine corporis partes peragrans.

I V.

DE Bilis securigine non mediocris inter Autores controversia. An generatur in ipso hepate? An potius in vesicula fellea à sanguine per arterias cysticas adducto, ac Bile ibidem residua affecto oriatur? An vero in sanguine prius generata reliqua ejus mole solùmmodo sequestretur per glandulas hepaticas, multum ambigitur. Singula autem hypotheses ligillatim explanandæ. Inde nostra clarissima eluceat. Cave erres cum Verheyenio. Hie Bilem in hepate verè & propriè generari sentit. Illius ex se ruit opinio. Dispersam agnoscit per sanguinem biliolum materiem, sed Bilem esse negat, nisi sanguineis orbata partibus, lymphaticis tantum concomitantibus, actius in jecore compingatur. Hinc, qui biliosum humorum sanguini permixtum nomine Bilis insignire non fuit ausus, nunc forsitan, si revivisceret, cundem lymphâ dilutum Bilem nuncupare pertimesceret. Hinc brevi rueret in hepaticam, cysticamque Bilis distinctionem. Nec rectius cogitant qui Bilem in cysti generatam per hepar ad omnes corporis partes transmittendam volunt. Non recens illud systema. Sylvius de Leboe proposuit, stabilire frustra conatus. Deturbavit Anatome. Dubitas? Oleofis omenti partibus in venam portarum transmissis attende. Porum hepaticum aperi; prodit biliosus humor. Liquorem quemvis tenuem in venam portarum injice; faciles in ductum hepaticum aditus; idem vero ex hepatico ductu in venam portarum frustra exequi conaberis. Dari ductus hepati-cysticos in vesiculam hiantes, per eosque secretam in cysti Bilem ad hepar facilè ferri, cum eodem Sylvio objicis. Vias esse patentes per hepati-cysticos ex hepate in vesiculam, caldemque è vesicula in hepar accuratè clausas Verheyenii docent experimenta. In cunctis animalibus cystim reperiiri incassum afflitis, Cervos, Damasque hocce Bilis receptaculo carere non hodiernâ tantummodo constat experientia. Insuper ligato ductu cystico fecernitur in hepate Bilis ad intestinum fluens. Pater ergo Bilem, cum tota sanguinis supellestile, per omnes circulationis alveolos peregrinari. Est & alia peculiaris Bilis circulatio ab hepate ad intestina & ab intestinali tubulo immediate per venas mesentericas ad hepar; in eoque potissimum nostram thesim clarissima nunc elucidandam positam volumus.

V.

QUA potissimum virtute biliosus in jecore secernatur humor parum ad nos. Effectus nosse fatis est, causas investigare longius & alienum. Bilis in duodenum delata succo Pancreatico miscetur, alimenta oscillatorio ventriculi motu nondum perfecte elaborata omnino diluit. Pars Chyli dilutior, seu lymphatica, volatiliori Bilis parte, seu Balsamo quoddam imbuta per venas mesentericas ad hepar consendit. Paulò minus diluta Chyli pars, simili quoddam ejusdem Bilis balsamo condita, ad lacteorum oscula mesentericarum ostiolis pa-

tentiora ; longèque numerosiora liberè penetrans ad cisternam lumbarem, & indè ad circulationis oceanum permeat. Pars Bilis crassior cum crassiori alimentorum fece ad rectum protrudit. Sic ergò Bilis ab hepate depluens partim per lacteas ad cor, partim per mesafariaicas ad hepar circulum aget. Ultimus autem ille Bilis per mesafariaicas circulus nunc explanandus prodeat. Pro illo militant, 1°. venæ mesafariaicæ, cæteris paribus, duplo ad minus patentiores omnibus aliis venosis ductibus. 2°. Peculiaris harumque venarum dispositio, à reliquo venarum totius corporis dispositione omnino differens. 3°. Sanguinem ad venam portarum appellentis indoles. Verum enim verò an hient in intestina mesafariaicarum radiculæ, quæris? Solvit problema anatome comparativa, in ovi-paris lactea non recipiens : in iisdem facilis aëris intromissio ex intestinis in mesafariaicas. Quod de oviparis, idem de homine, licet lacteis instruto, dictum intelligas. Portò in homine vias esse apertas ex mesafariaicis in intestina non modo docet clarissimus Boerhaavius, sed & idem arte Ruischianâ contemptum testatur. Venas mesafariaicas valvulis catere ab eodem Boerhaavia didicimus. Nonne ab embryonis meconio validum satis petitur argumentum? Meconium, partem Bilis crassiore fœculantemque, jure dixeris. Per patentia lacteorum mesafariaicarumque ostiola subtiliora avolavit. Secretam singulis diebus Bilis copiam fecibus alvinis haud inferiori esse, imò & superioremi clarissimi Reverhostii sequens docet experimentum. Abdomen Canis aperuit, Cholidochum quæsivit, fidit paululum, tubulunque alligavit. Observato Bilis stillicidio, ejusdem quantitatem unâquaque die stillantem ad uncias sex ascendente se reperiisse testatur. Quod si in cane fiat, quid in homine? Sylvium de Leboë sic loquentem auscultes. Cum de lacteum trunco certi adhuc habeatur nihil, probabile nobis videtur, si non semper in ipsum hepatis Parenchyma penetret, saltem in porta inferi, cum non semel & Aſſilio, & nobis vix sint ejus furculi Chylo turgentes ad hepar usque delati. Arteria hepatica Bilem hepatis suppeditat, aīs? Ergo non ex mesafariaicis fluit in hepar. Sanguinem inter & humorum indè separandum quandam esse proportionem scito. Arteria hepatica tenuissima est, copia Bilis secreta maxima aliundè ergo deducenda. Tot igitur momentis peculiarem hunc Bilis circuitum stare, stare & alterum parili momentum robore nullus inficias iverit.

Ergo Bilis circulatio multiplex.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Josephus de Juffieu.	M. Robertus Hubertus Linguei,	M. Thomas Etnardus Bertrand Risi Herbaria Professor.
M. Henricus Franciscus Bourdlin, Scholasticus Professor.	M. Petrus Ronfin de Montaubourg, Confiliarius Medicus Regis ordinarius, necnon Uabis Regiae, Regique Notocormi San-Germani in Layá.	M. Camillus Falconet, salubris Consilii Regii Socius, & Regiae Numismatum Academia.
M. Antonius Joannes Daval.	M. Achilleus Franciscus Fontaine, Chirurgia Professor.	M. Hyacinthus Theodorus Baron, antiqua Facultatis Decanus.

Proponebat Parisiis JACOBUS-FRANCISCUS LE CHAT DE LA SOURDIERE, Cenomacensis, Baccalareus Medicus,
A.R.S.H. 1741, à sexta ad meridiem.